

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
(2. samling)
Alm. del - bilag 1094 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

16. september 2002

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets notat samt grundnotat om forslag til Kommissionens beslutning om revision af miljøkriterier for tildeling af EF-miljømærket til produktgruppen maskinopvaskemidler.

Forskriftsudvalget skal behandle forslaget og foretage afstemning om vedtagelse på møde den 25. september 2002.

Anders Fogh Rasmussen

MILJØstyrelsen
Internationalt kontor

11. september 2002
J.nr. M 1034-0051
FM/6
MEM-431-MST

Notat til Folketingets Europaudvalg.

Forslag til "Kommissionens beslutning om revision af miljøkriterier for tildeling af EF-miljømærket til produktgruppen maskinopvaskemidler."

Forslaget indeholder kriterier for tildeling af EU's miljømærke til produktgruppen maskinopvaskemidler. De tidligere kriterier var fastlagt i Kommissionens beslutning af 28. maj 1999 om miljøkriterierne for tildeling af Fællesskabets miljømærke til maskinopvaskemidler (99/427/EF). I artikel 4 og 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1980/2000 af 17. juli 2000 bestemmes det, at der fastsættes specifikke miljømærkekriterier for hver produktgruppe for en given gyldighedsperiode.

Definition af produktgruppen og de specifikke miljøkriterier for denne vil være gældende for en periode fra 1. januar 2003 til 31. december 2007.

Forslaget har i indhold og struktur stor lighed med de tidligere udarbejdede retningslinier for tildeling af miljømærker til maskinopvaskemidler. Retningslinierne har, da ordningen er frivillig, ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark. Det er dansk holdning at forslaget indeholder en række forbedringer og opstramninger.

Forslaget vurderes at påvirke det danske miljøbeskyttelsesniveau i positiv retning.

Der skal træffes afgørelse om forslaget den 25. september 2002 efter fremgangsmåden i art. 17, som er en forskriftsprocedure (III), efter høring af Det Europæiske Miljømærkenævn.

Regeringen agter at stemme for forslaget.

Grundnotat

Om "Forslag til Kommissionens beslutning om revision af miljøkriterier for tildeling af EF-miljømærket (Blomsten) til maskinopvaskemiddel".

1 Status.

Dok. ENV/2002/..., 19 august 2002

Kommissionen har den 19. august 2002 fremsendt endeligt forslag til Kommissionens beslutning om revision af miljøkriterier for tildeling af EF-miljømærket til produktgruppen maskinopvaskemiddel.

Forskriftsudvalget skal behandle forslaget og foretage afstemning om vedtagelse på møde d. 25. september 2002.

De gældende kriterier er fastlagt i Kommissionens beslutning af 28. maj 1999 om miljøkriterierne for tildeling af Fællesskabets miljømærke til maskinopvaskemiddel (99/427/EF).

Forslaget til reviderede kriterier udgør en opfølgning af artikel 4 og 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1980/2000 af 17. juli 2000 om en revideret ordning for tildeling af EF-miljømærke. I disse artikler bestemmes det, at der fastsættes specifikke miljømærkekriterier for hver produktgruppe for en given gyldighedsperiode.

Kriterier og gyldighedsperiode fastlægges i overensstemmelse med fremgangsmåden i art. 17, som er en forskriftsudvalgsprocedure, efter høring af Det Europæiske Miljømærkenævn.

2 Formål og indhold.

Det foreliggende beslutningsforslag indeholder forslag til kriterier for tildeling af EF-miljømærket til maskinopvaskemiddel. Forslaget er udarbejdet af en arbejdsgruppe under Kommissionen. Det er tredje generation af kriteriesættet for produktgruppen.

Definition af produktgruppen og de specifikke miljøkriterier for denne vil være gældende for en periode fra 1. januar 2003 til 31. december 2007.

I EU er der 6 miljømærkelicenser til maskinopvaskemidler, heraf én i Danmark.

2.1 Definition af produktgruppen maskinopvaskemidler

Definitionen af produktgruppen er: Maskinopvaskemidler til brug i automatiske opvaskemaskiner til husholdningsbrug. Kriterierne omfatter også for midler til brug i sådanne husholdningsopvaskemaskiner sat op i f.eks. industri/erhverv og institutioner.

Kriterierne siger især mod:

- en reduktion af vandforureningen ved såvel at reducere mængden af vaskemiddel, der benyttes, som at begrænse mængden af skadelige stoffer
- en reduktion af energiforbruget ved at udvikle maskinopvaskemidler til brug ved lave temperaturer (under 55°C).
- en minimering af affaldsmængden ved at reducere mængden af primære emballager og ved at støtte genbrugsemballager

Den *funktionelle enhed* for maskinopvaskemidler er den mængde opvaskemiddel, der efter standard tests skal benyttes til vask af *12 tilsmudsede kuverter*.

Kriteriesættet indeholder kriterier for beskyttelse af miljøet, vaskeevne og information til forbrugere.

2.2 Kriterier for beskyttelse af miljøet

Kriterierne for beskyttelse af miljøet udgøres primært af et scoringssystem ("Environmental scoring matrix") for vaskemidlernes indhold. Derudover er der krav for udvalgte, uønskede stoffer, samt for produktemballage.

Scoringssystem for stoffer i opvaskemidler

Scoringssystemet er positivt, d.v.s. jo mindre indhold af miljøskadelige stoffer, der er i opvaskemidlet, desto højere score opnår vaskemidlet. For at blive godkendt skal et vaskemiddel have minimum 30 point. Det maksimale antal point, der kan opnås, er 62. En højere pointsum betyder derfor et samlet set mindre miljøbelastende produkt.

Der indgår 5 parametre i scoringssystemet:

- Kemikalieforbruget pr. vask
- Det kritiske fortyndingsvolumen i forbindelse med giftighed (CDV)
- Indholdet af fosfater
- Stoffer der ikke er bionedbrydelige i iltholdigt (aerobt) miljø (NBDO aerobic)
- Stoffer der ikke er bionedbrydelige i iltfrit (anaerobt) miljø (NBDO anaerobic)

Scoringsværdierne beregnes på baggrund af data anført i en tilknyttet fælles dataliste over stoffer i vaskemidler (DID-listen, Detergent Ingredient Database).

Der er fastsat øvre grænseværdier for hver af parametrene (anført nedenfor). De enkelte parametre vægtes i forhold til deres betydning over for miljøet.

Kemikalieforbruget pr. vask

Er lig vægten pr. vask af det totale kemikalieforbrug og må maksimalt andrage 22.5 gram/vask.

Det kritiske fortyndingsvolumen i forbindelse (CDV). Maximalt 200 liter/vask.

Det kritiske fortyndingsvolumen beskriver vaskemidlets giftighed, som det vandvolumen, der netop er nødvendigt at fortynde vaskemidlet med, for at dets giftvirkning ophører. Dvs. jo større vandvolumen, der skal fortyndes med, desto større giftighed.

Fortyndingsvolumenet beregnes for hele produktet som summen af de kritiske fortyndingsvolumener for hvert enkelt stof, der indgår i vaskemidlet. I parameteren indgår forbruget af det enkelte stof pr. vask samt faktorer for hhv. belastningen af miljøet og langtidseffekten. Størrelsen af faktorerne findes på DID-listen.

Indholdet af fosfater. Maximalt 10 g/vask.

Indholdet af fosfater er det største bidrag af næringsstoffer til miljøet fra maskinopvaskemidler. Derfor reguleres indholdet af fosfat i form af Natrium Tripolyfosfat (STPP).

Stoffer der ikke er bionedbrydelige i aerobt (iltholdigt) miljø. Maximalt 1 g/vask.

Er lig vægten pr. vask af alle organiske ingredienser, der ikke er bionedbrydelige under iltholdige forhold.

Stoffer der ikke er bionedbrydelige i anaerobt (iltfrit) miljø. Maximalt 0.2 g/vask.

Er lig vægten pr. vask af alle organiske ingredienser, der ikke er bionedbrydelige under iltfrie forhold.

Krav for udvalgte, uønskede stoffer

Generelt er kravet steget til ingredienser i miljømærkede maskinopvaskemidler.

Ingredienser (over 0.01% vægtprocent) må ikke kunne klassificeres som **R40** (Mulighed for fremkaldende effekt), **R45** (Kan fremkalde kræft), **R46** (Kan forårsage arvelige genetiske skader), **R49** (Kan fremkalde kræft ved indånding), **R50/53** (Meget giftig for organismer, der lever i vand; Kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet), **R51/53** (Giftig for organismer, der lever i vand; Kan forårsage uønskede langtidsvirkninger i vandmiljøet), **R60** (Kan skade forplantningsevnen) og **R61** (Kan skade barnet under graviditeten), **R62** (Mulighed for skade på forplantningsevnen), **R63** (Mulighed for skade på barnet under graviditeten), **R64** (Kan skade børn i ammeperioden), **R68** (Mulighed af varig skade på helbred).

Kravet til konserveringsmidler (f.eks. i flydende opvask) må ikke kunne klassificeres som **R50/53** uanset mængden i produktet.

Herudover gælder:

- Alle vaskeaktive ingredienser (tensider/detergenter) skal være aerobt og anaerobt nedbrydelige, dvs. under alle iltforhold – også i miljøer med risiko for iltfrie forhold (slam, hav- og såbunde). Det betyder bl.a. at tensider som LAS (Lineære Alkylbenzen Sulfonat) er udelukket af produktgruppen.
- Forbruget af ikke-let nedbrydelige fosfonater må ikke overstige 0,2 g/vask.
- Alkylphenolethoxylat (APEO), kompleksbindere EDTA og NTA er ikke tilladt.
- Parfumer, der indeholder nitro- og polycykliske muskusforbindelser er udelukket af kriterierne. Øvrige parfumer skal overholde "Code of Practice" fra den internationale parfume organisation.

Krav til produktemballagen. Maximalt 2.5 g emballage pr. vask (12 kuverter).

Emballage af pap skal være mindst 80% genvundet materiale. Plastikemballage skal mærkes i forhold til ISO 1043.

Vaskeevne

Et miljømærket maskinopvaskemiddel skal have en tilfredsstillende vaskeevne i forhold til den anbefalede dosis. Testen skal udføres ved 55°C eller derunder i henhold til internationale test (IKW eller EN 50242).

Enzymers renhed

Bioteknisk fremstillede enzymer, der anvendes i miljømærkede opvaskemidler, skal testes for renhed for at sikre, at der ikke er enzymproducerende mikroorganismer i det færdige produkt.

2.3 Kriterier for information til forbrugerne.

Produktemballagerne skal indeholde en række oplysninger til forbrugeren om miljøvenlig adfærd i forbindelse med maskinopvask, bl.a. at opvaskemidlet fungerer godt ved lave temperaturer (under 55°C), at man bør vaske med fuld maskine og undgå overdosering.

Endvidere skal der være oplysninger om indholdet af enzymer og konserveringsmidler. Hvis opvaskemidlet indeholder parfume, skal dette anføres.

Endvidere skal produktets emballage være påtrykt meddelelsen:

- Hjælper med at reducere vandforurening
- Hjælper med at reducere emballageforbrug

3 Nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Der er tale om en gennemførelsesforanstaltning af miljømærkeordningen.

4 Forslagets konsekvenser for Danmark.

4.1 Lovgivningsmæssige konsekvenser

Miljømærkeordningen er frivillig. Forslaget medfører ingen lovgivningsmæssige konsekvenser for Danmark.

4.2 Økonomiske konsekvenser

Erhvervelse af miljømærket indebærer udgifter for producenter og importører, men disse udgifter forventes opvejet af de konkurrencemæssige fordele ved erhvervelse af miljømærket. Forslaget har ingen statsfinansielle konsekvenser.

4.3 Miljømæssige konsekvenser

Det konkrete forslag til miljømærkning af maskinopvaskemidler har en række ændringer, som samlet set vurderes at påvirke det danske miljøbeskyttelsesniveau i positiv retning.

Af især positive ændringer kan nævnes:

Der er sket en skærpelse af kriterierne:

- Total score er forhøjet fra 26 til 30. Det betyder et generelt løft i miljømæssig forstand.
- CDV-værdien er skærpet fra 250 til 200. Det betyder en generel reduktion af miljøproblematisk ingredienser i produktet.
- Kravet til produktet er skærpet via indførelsen af risikosætningerne. I forhold til EU's præparatdirektiv som gælder for indholdsstoffer på mere en 0.1 vægt-%, gælder disse krav 0.01 vægt-procent. Hittidigt har produktet ikke måttet være kræftfremkaldende (R45), mutagent (R46), og reproduktionsskadelig (R60).
- Øget krav til konserveringsmidler. Konserveringsmidler må ikke være meget giftige og samtidigt have uønskede langtidsvirkninger i miljøet. Der er ingen nedre grænse for dette kriterium.
- Skærpet funktionskrav til produktet. Det skal nu fungere tilfredsstillende ved 55°C eller derunder, og ikke som i de hittidigt gældende kriterier ved 65°C.
- Kompleksbinderen NTA (nitro-eddikesyre) er udelukket.
- Aktive klor-forbindelser er udelukket via risikosætningerne og CDV-værdien. Kravet til max-indhold af 0.1% aktive klorstoffer er fjernet, da det ikke har nogen praktisk betydning. Aktive klorstoffer er udelukket.

Af især negative forhold kan nævnes:

- Parfumer er tilladt

5 Høring.

Forslaget har været udsendt til høring via Miljømærkesekretariatet. Amtsrådsforeningen og Arbejdstilsynet afstår begge at tage stilling.

Novozymes A/S har på vegne af den europæiske enzymindustri (AMFEP) bemærket følgende: "Vi anbefaler en mere simpel, ens og korrekt beskrivelse af kravene til fravær af enzym-producerende mikroorganismer, og dokumentationen heraf (Kriterium 7 i kriteriedokumentet). AMFEP foreslår følgende ordlyd: 'Enzym-producerende mikroorganismer skal ikke være tilstede i den færdige enzymblanding'. Som dokumentation kræves: 'En testrapport eller certifikat fra enzymproducenten til udstederen af miljømærkelicensen.

Endelig ønsker AMFEP at kravet til testvolumen sættes til 1 ml og ikke til 20 ml ved analysen for mikroorganismer."

Forslaget har været forelagt miljøspecialudvalget den 26. august 2002. Der har ikke været nogen kommentarer til forslaget.

